

Yttrande

Moderaterna, Demokraterna, Kristdemokraterna

2024-04-08

Ärende 16, SLK-2024-00067

Yttrande angående Yttrande till förvaltningsrätten i mål nr 2557-24 – Laglighetsprövning enligt kommunallagen avseende val av ombud till årsstämma i Göteborgs Stadshus AB 2024

Yttrandet

Det överklagade beslutet om val av ombud och instruktion till årsstämma i Göteborgs Stadshus AB 2024 fattades av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet i kommunstyrelsen 2024-03-06 efter omröstning. Moderaterna och Demokraterna röstade bifall till ett yrkande från Liberalerna, Moderaterna och Demokraterna om att lyfta frågan till kommunfullmäktige för att låta kommunfullmäktige få möjlighet att ge andra instruktioner än de som beslutades i kommunstyrelsen. Kristdemokraterna avstod från att rösta. Vi deltar därför inte i det nu aktuella beslutet gällande Göteborgs Stads yttrande till förvaltningsrätten.

Yttrande

Centerpartiet

Datum 2024-04-03

Ärende nr 16

Yttrande angående Yttrande till förvaltningsrätten i mål nr 2557-24 – Laglighetsprövning enligt kommunallagen avseende val av ombud till årsstämma i Göteborgs Stadshus AB 2024

Yttrande

Ansvarsprövningen i Göteborgs kommunala bolag sker på respektive bolags bolagsstämma. Ägaren, Göteborgs stad, utser ombud och ger instruktioner till hur denne ska agera på stämman. Enligt Göteborgs stads riktlinjer är det kommunstyrelsen som beslutar om sådana instruktioner till Stadshus AB, som i sin tur beslutar om ombud och instruktioner i dotterbolagen. Om ett ärende som ska behandlas på stämman som är av principiell beskaffenhet eller annars större vikt ska dock kommunfullmäktige besluta i frågan om ombudsinstruktioner, vilket bland annat framgår i SKRs *Principer för styrning Kommun- och regionägda bolag*.

Centerpartiet anser att det borde det vara uppenbart för kommunstyrelsen att frågan om bolagens ombud och ombudsinstruktioner borde lyfts till kommunfullmäktige med anledning av Karlstadsaffären.

Av stadsledningskontorets yttrande framgår argumentet att bolaget ändå är bundet av kommunfullmäktiges beslut samt att det finns inskrivet i bolagsordningen att Stadshus AB ska bereda Göteborgs kommunfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.

Enligt vår bedömning faller det på sin egen orimlighet att kommunfullmäktige i praktiken fråntas möjligheten att ansvarspröva stadens bolagsstyrelser om bolagen inte själva väljer att lyfta upp ärenden till kommunfullmäktige. I detta fall har en majoritet i Stadshus AB bedömt att ombudsinstruktionerna till AB Förvaltnings Framtiden inte var en fråga om principiell beskaffenhet eller annars större vikt. Mycket talar för att kommunfullmäktige skulle göra en annan bedömning.

En rimlig hantering av kommunstyrelsen hade därför varit att lyfta frågan om ombudsinstruktioner till Stadshus AB till kommunfullmäktige eftersom kommunstyrelsen hade skäl att tro att kommunfullmäktige skulle göra ett annat ställningstagande avseende ansvarsprövningen i AB Förvaltnings Framtiden än vad Stadshus AB gjorde.

Av SKRs *Principer för styrning Kommun- och regionägda bolag* framgår det därtill att behovet av att utfärda ombudsinstruktion i fullmäktige kan leda till att stämman i bolaget måste förberedas i mycket god tid om det blir fråga om att behandla viktigare ärenden. Kommunstyrelsen skulle således, utöver att lyfta frågan till kommunfullmäktige, även ha

förberett ärendet bättre så att beslutet om ombudsinstruktioner och bolagens årsstämmor inte sammanföll så nära varandra i tid.

Yrkande

Liberalerna

2024-04-05

Ärende 16

Göteborgs Stads yttrande i förvaltningsrättens mål nr 2557-24, laglighetsprövning

Göteborgs Stads inställning

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Som yttrande i mål nr 2557-24, laglighetsprövning enligt kommunallagen, översänds nedanstående yttrande till förvaltningsrätten.

Göteborgs Stad anser att överklagandet ska bifallas.

Yttrande

SKR har lämnat vägledning till kommunerna i en skrift som heter "Ansvarsprövningen i fullmäktige - Formella krav och praktisk hantering". I ett kommunalt aktiebolag är det bolagsstämman som prövar styrelsens och VD:s ansvar. Kommunen/regionen som ägare/delägare utser stämmoombud till stämman och fullmäktige kan ge instruktioner till ombudet om ägarens uppfattning i ansvarsfrågan. Därför är det viktigt att fullmäktige tar del av och behandlar revisionsberättelsen från den auktoriserade revisorn och granskningsrapporten från lekmannarevisorn innan bolagsstämman äger rum. Revisionsberättelsen och granskningsrapporten ska lämnas till bolagets styrelse tre veckor före bolagsstämman och vara tillgängliga för ägarna minst två veckor före stämman. De ska också bifogas till kommunens/regionens revisorers revisionsberättelse.

Någon behandling av revisionsberättelsen/granskningsrapporten har inte skett i det aktuella fallet inför att ombudet fick sin instruktion och det är högst tveksamt om det är förenligt med kommunallagen. Enligt kommunallagen ska fullmäktige hantera frågor om ansvarsfrihet kap5 §1 och det framgår även av §2 att detta inte kan delegeras. I praktiken ska därför detta hanteras i form av att fullmäktige ger stämmoombudet en instruktion efter att ha tagit del av årsredovisning, förvaltningsberättelse, revisionsrapport och granskningsredogörelse etc.

Om rätten ändå anser det som möjligt att delegera frågan om ansvarsfrihet till Kommunstyrelsen, så är det en uppenbar brist att styrelsen inte utfärdade en specifik instruktion i ansvarsfrågan. Kommunstyrelsen beslutade endast om en generell instruktion där det helt är upp till ombudet att själv avgöra hur hen ska ställa sig till samtliga ärenden på stämman. Kommunstyrelsen har inte ens tagit del av stämmohandlingarna inför sitt beslut.

Det är tydligt att ansvar och ansvarsutkrävande är fundamentala principer inom den lokala demokratin. De viktigaste punkterna för ett fungerande ansvarsutkrävande är:

1. Ansvarssystemet: Fullmäktige är det beslutande organet och ger uppdrag och ansvar till styrelse och nämnder för att förvalta och genomföra verksamheten. Revisionen granskar och prövar sedan utförandet av dessa uppdrag.
2. Ansvarsutkrävande: Det sker dels genom de allmänna valen där medborgarna prövar politikernas ansvarstagande och förtroende, och dels genom årlig granskning av fullmäktige där ansvarstagandet i styrelse, nämnder och beredningar utvärderas.
3. Vilket ansvar som prövas: Styrelse och nämnder har ett verksamhetsansvar som innebär att de ska genomföra uppdrag enligt fullmäktiges mål och beslut, följa lagar och förordningar, samt säkerställa intern kontroll och rapportera tillbaka till fullmäktige.
4. Kollektivt och individuellt ansvar: Styrelser och nämnder ansvarar gemensamt för verksamheten, men enskilda ledamöter har också individuellt ansvar för att följa uppdragets ramar, lagar och agera inom dess förutsättningar.
5. Anställdas ansvar: Anställda har normalt sett inte ansvar gentemot fullmäktige, men kan ha ansvar enligt speciallagstiftning. Deras arbete regleras oftast av anställningsavtal och interna riktlinjer som styrelsen/nämnden antar.
6. Ansvar för verksamhet i privat regi: Även om verksamhet överläts till privata utförare, förblir nämnden eller styrelsen huvudman och har ansvar inför fullmäktige för att säkerställa att verksamheten bedrivs enligt uppsatta mål och regler.
7. Revisionens ansvar: Revisionen granskar styrelse och nämnder och ger underlag till ansvarsprövningen och förändringar i verksamheten, men har inte verksamhetsansvar på samma sätt som styrelsen och nämnderna. Deras prövning är inte heller allomfattande och fullmäktige måste göra sin egna bedömning baserad på all information som inkommit och eventuella egna undersökningar.

Denna strukturerade ansvarshandling och ansvarsutkrävande är grundläggande för att säkerställa effektivitet, rättssäkerhet och förtroende inom den lokala demokratin. Överklagandet ska således bifalls.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-03-12

Ärendenummer SLK-2024-00067

Handläggare

Erica Farberger

Telefon: 031-368 02 08

E-post: erica.farberger@stadshuset.goteborg.se

Yttrande till förvaltningsrätten i mål nr 2557-24 – Laglighetsprövning enligt kommunallagen avseende val av ombud till årsstämma i Göteborgs Stadshus AB 2024

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Som yttrande i mål nr 2557-24, laglighetsprövning enligt kommunallagen, översänds bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande till förvaltningsrätten.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade den 6 mars 2024 att utse ombud att bevaka kommunens rätt och föra kommunens talan vid Göteborgs Stadshus AB:s årsstämma 2024-03-25.

Ombudet gavs också en generell instruktion.

Beslutet har överklagats och Göteborgs Stad har förelagts att yttra sig över överklagandet. Efter att anstånd beviljats ska yttrandet ha inkommit till Förvaltningsrätten i Göteborg senast den 11 april 2024.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilagor

1. Överklagandet av kommunstyrelsens beslut
2. Göteborgs Stads riktlinje för ägarstyrning
3. Förslag till yttrande

Beskrivning av ärendet och stadsledningskontorets bedömning

Kommunstyrelsen beslutade den 6 mars 2024 att utse ombud att bevaka kommunens rätt och föra kommunens talan vid Göteborgs Stadshus AB:s årsstämma 2024-03-25.

Ombudet gavs också en generell instruktion. Beslutet har överklagats. Klaganden anser att eftersom principiella frågor eller frågor av större vikt kan komma att avhandlas på årsstämman borde beslutet om instruktion till ombudet också vara av principiell karaktär och/eller större vikt. Därför borde beslutet ha fattats av fullmäktige. Till stöd för sin inställning hänvisar klaganden till Sveriges Kommuner och Regioners Principer för styrning, Kommun- och regionägda bolag.

Göteborgs Stad har förelagts att yttra sig över överklagandet. Efter att anstånd beviljats ska yttrandet ha inkommit till Förvaltningsrätten senast den 11 april 2024.

Av Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, beslutade av kommunfullmäktige 2023-02-23 § 23 som gäller för stadens bolagsstyrelser, framgår att bolagen i staden är organiserade i en koncern med koncernmoderbolag, moderbolag och dotterbolag. Staden, vars ägande utövas genom kommunfullmäktige, är direktägare av Göteborgs Stadshus AB (Stadshus AB), som i sin tur äger dotterbolag. Stadshus AB äger dotterbolag i form av direktunderställda bolag samt stadens del av de regionala bolagen. De direktunderställda bolagen utgörs av moderbolag i underkoncerner och stadshuskoncernens interna bolag. Stadshus AB utövar stadens ägarroll i dessa bolag. Av riktlinjer för ägarstyrning framgår också att det är kommunstyrelsen som utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i Stadshus AB och lämnar instruktion till ombudet.

Sveriges Kommuner och Regioners skrivelse Principer för styrning, som klaganden hänvisar till, tar sin utgångspunkt i vad som ska hända efter ett principiellt ärende varit för ställningstagande i kommunfullmäktige. Sveriges Kommuner och Regioner menar att fullmäktiges ställningstagande är ett direktiv från ägaren (ägardirektiv) som därefter beslutas på en bolagsstämma för att få verkan för bolaget. I Göteborgs Stad tillämpas inte denna process då ett beslut i kommunfullmäktige får direkt verkan för bolaget eftersom kommunfullmäktige representerar 100% av ägandet.

Efter att kommunfullmäktige fastställt bolagsordning, ägardirektiv och riktlinje för ägarstyrning beslutar bolagsstämman om att anta bolagsordning, bolagets ägardirektiv och riktlinjen för ägarstyrning, vilka binder bolaget till alla kommunfullmäktiges beslut som tydligt riktas till bolaget. Dessutom finns det i bolagsordningen inskrivet att bolaget ska bereda Göteborgs kommunfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.

Mot denna bakgrund bedömer stadsledningskontoret att beslutet att utse ett ombud som ska företräda ägaren och ge ombudet instruktioner till bolagsstämman inte är av sådan principiell beskaffenhet att det inte skulle vara möjligt att överlåta till kommunstyrelsen att besluta om detta.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och Utredning

Stadsdirektör

Göteborgs kommun

Parter: [REDACTED] ./ Göteborgs kommun
Målet gäller: laglighetsprövning enligt kommunallagen

Det bifogade överklagandet har kommit in till domstolen.

Målet behöver kompletteras

Ni ska ge in följande handlingar:

- överklagade Beslutet
- de handlingar som utgjort underlag för det överklagade beslutet

Ni ska även yttra er i målet, bifogad handling ab 1.

Detta gäller även i de fall tiden för överklagande inte har gått ut.

Kompletteringen/yttrande ska ges in till domstolen snarast men **senast den 11 mars 2024 kl 12:00** detta med anledning av yrkandet om inhibition.

När ni skickar in kompletteringen

Uppge ert namn, målnummer 2557-24 och det telefonnummer som ni kan nås på. Lämna också e-postadress, så att vi framöver kan skicka handlingar i målet via e-post.

Skicka gärna in handlingarna till domstolen digitalt, helst i PDF-format. De behöver då inte lämnas på annat sätt. På www.domstol.se/skickadigitalt finns information om hur ni kan lämna in handlingar digitalt.

Har ni frågor?

På webbplatsen finns information om domstolen och om handläggningen. Kontakta oss gärna vid frågor – ni når oss via e-post forvaltningsrattenigoteborg@dom.se eller per telefon 031-732 70 00.

[REDACTED]

Bifogade handlingar: aktbilaga 1

Sida 1 (av 1)

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Sten Sturegatan 14
Telefon
031 - 732 70 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

E-post
forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
Webbplats
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Förvaltningsrätten i Göteborg

Box 53197

400 15 Göteborg

forvaltningsrattenigoteborg@dom.se

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG
Avd. 4

INKOM: 2024-03-06
MÅLNR: 2557-24
AKTBIL: 1

Laglighetsprövning och begäran om inhibition av Val av ombud till årstämman i Göteborgs Stadshus AB, fattat av Göteborgs Kommunstyrelse den 6 mars 2024

Frågan om hur ansvarsprövningen går till av styrelserna i Göteborgs stads kommunala bolag kopplat till affären mellan AB Framtiden och Karlstaden lyftes av [REDACTED] och senare av Liberalerna, Moderaterna och Demokraterna i Kommunstyrelsen.

Bönfors invändningar mot beslutet var i huvudsak att ansvarsprövningen i Göteborgs kommunala bolag sker på respektive bolags bolagsstämma. Ägaren, Göteborgs stad, utser ombud och ger instruktioner till hur denne ska agera på stämman. Enligt Göteborgs stads riktlinjer är det kommunstyrelsen som beslutar om sådana instruktioner till Stadshus AB, som i sin tur beslutar om ombud och instruktioner i dotterbolagen. Om ett ärende som ska behandlas på stämman är av *principiell beskaffenhet eller annars större vikt* ska dock kommunfullmäktige besluta i frågan om ombudsinstruktioner, vilket bland annat framgår i SKRs *Principer för styrning Kommun- och regionägda bolag*.

Mot bakgrund av att styrelsen i Förvaltnings AB Framtiden i december 2023 beslutade att godkänna köp av fastigheter i Karlstaden för upp till 1,1 miljarder kronor och samtidigt uppdra åt VD att slutföra samtliga förhandlingar utan att tillfråga fullmäktige, borde ansvarsprövningen av bolagets styrelse föregås av en bedömning av kommunfullmäktige.

VD och Ordförande i AB Framtiden har brustit i sin följsamhet i ägardirektiv, där det framgår att principiella frågor så som förvärv av andra bolag är ärenden som bör lyftas till kommunfullmäktige. Om det råder några som helst tveksamheter så ska de inhämta Stadshus ABs bedömning.

Det har framkommit att ordförande och vice ordförande i Stadshus AB varit informerade om affären och inte hade några invändningar mot att AB Framtiden köpte bolagen i Karlstaden. Av det som hittills har framkommit finns indikationer på att kommunen betalat ett överpris för de bolag som förvärfvas jämfört med de oberoende värderingar som gjorts och samtidigt råder det stor tveksamhet om ifall det lån på 700 Mkr som samtidigt givits till säljarna är i enlighet med lagar och regler.

Stadshus ABs ordförande har varit informerad löpande från augusti månad tills beslutet fattades i december 2023 (se bilaga 5). Varken ordförande eller vice ordförande har fört informationen vidare till sin styrelse, trots att de är skyldiga till detta enligt ABL. Stadshus AB har även ett ägardirektiv där ändamålet är att utöva en aktiv ägarstyrning för stadens dotterbolag och vara en viktig del i den demokratiska förankringen samt säkerställa att kommunen uppfyller alla lagar och regler (se bilaga 3 och 4). Denna ägarstyrning har inte kunnat ske p.g.a att styrelsen aldrig fick reda på om affären när ordförande underlät att föra den vidare.

När styrelsen undanhölls informationen om affären så kan kommunen och bolaget lidit allvarlig skada som en följd av de konsekvenser som avtalet mellan ett dotterbolag i kommunens bolagskoncern och säljarna medfört. Moderbolaget och ägaren blev således förhindrad att ingripa på det sätt som styrningen av de kommunala bolagen ska fungera enligt fullmäktiges riktlinje för ägarstyrning. Agerandet kan innebära allvarliga avvikelser från både stadens egna styrande dokument för Stadshus AB och gällande lag.

Den instruktion som nu är utformad till ombudet i och med beslutet i kommunstyrelsen den 6 mars 2024 är av en mycket generell art och ger ingen vägledning i hur ombudet ska ställa sig i frågor som hanteras av stämman. Kommunstyrelsen har inte heller tagit del av stämmohandlingarna inför utfärdandet av instruktionen. Konsekvensen av detta blir att ingen som helst vägledning till ombudet kan ges annat än ett omnämnande av vilka frågor som ombudet på egen hand får avgöra. Därtill är den utsedda personen från samma parti som ordföranden [REDACTED] och man kan därför ifrågasätta personens opartiskhet i bedömningen av exempelvis ansvarsfrågan. Utöver ansvarsfrågan kan andra principiella frågor eller frågor av större vikt komma att avhandlas på stämman utan att fullmäktige får chansen att göra en bedömning.

Med anledning av att det finns många betänkligheter kring ordförandes agerande i godkännandet av Karlstadsaffären samt att det finns risk för att stämman kan komma att besluta om principiellt viktiga frågor så menar jag att beslutet om instruktionen till ombudet också är av principiell karaktär och/eller större vikt och borde därför ha avgjorts av fullmäktige. **Jag yrkar därför att det ska upphävas.** Dessutom kommer beslutet leda till en lång rad följdbeslut om stämman genomförs med denna instruktion. Dessa konsekvenser är idag svåra att överblicka. Vi vet inte hur ombudet kommer agera på stämman och vilka beslut som kommer fattas där när hon i princip har fria händer. Därför yrkar jag också att beslutet **inhiberas**.

Göteborg den 6 mars 2024

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Bilaga 1 - Snabbprotokollet från Kommunstyrelsens sammanträde den 6 mars 2024

Bilaga 2 - TU Val av ombud till årstämma i Göteborgs Stadshus AB

Bilaga 3 – Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB

Bilaga 4 – Bolagsordning för Göteborgs Stadshus AB

Bilaga 5 – Sekretesslag för kommunens affär med Karlstaden

Snabbprotokoll

Sammanträdesdatum: 2024-03-06

1. Ärendenummer SLK-2024-00074

Anmälan av jäv vid sammanträdet

Kommunstyrelsen som nämnd

2. Ärendenummer SLK-2024-00042

Årsrapport för dataskyddsarbetet 2023 för kommunstyrelsen

Beslut

Bifall till stadsledningskontorets förslag.
Yttrande M, D, L och KD.

Snabbprotokoll

Sammanträdesdatum: 2024-03-06

Förslag till kommunfullmäktige

3. Ärendenummer SLK-2023-01131

Underlag för kompletterande budget mars

Beslut

Bordlagt till den 20 mars 2024.
(Jonas Attenius).

4. Ärendenummer SLK-2024-00093

Kommunfullmäktiges godkännande av ändring av stadgarna för Stiftelsen Wilhelm och Martina Lundgrens vetenskapsfond

Beslut

Bifall till stadsledningskontorets förslag.

5. Ärendenummer SLK-2024-00094

Kommunfullmäktiges godkännande av ändring av stadgarna för Stiftelsen Wilhelm och Martina Lundgrens understödsfond

Beslut

Bifall till stadsledningskontorets förslag.

6. Ärendenummer SLK-2023-01087

Kommunfullmäktiges godkännande av ändring av Stiftelsen Göteborgs Studentbostäders stadgar

Beslut

Bordlagt till den 20 mars 2024.
(Jonas Attenius).

Kommunstyrelsens egna uppdrag

7. Ärendenummer SLK-2024-00005

Uppföljning av miljö- och klimatprogrammets strategier 2023 samt information om strategiernas sammanfattningsrapporter

Beslut

Bordlagt till den 20 mars 2024.
(Axel Josefson).

8. Ärendenummer SLK-2023-01014

Nominering av civilsamhällesledamot till Göteborgs Stads HBTQI-råd

Beslut

Bifall till stadsledningskontorets förslag.

9. Ärendenummer SLK-2024-00008

Val av ledamot i Göteborgs Stads Pensionärsråd i stället för Katarina Puente Nyman (SD) som avsagt sig

Beslut

Lisen Forsell (SD).

Snabbprotokoll

Sammanträdesdatum: 2024-03-06

Motioner

10. Ärendenummer SLK-2023-00883

Motion av Simona Mohamsson (L) och Kristina Bergman Alme (L) om att ta fram ett lämpligt screeninginstrument för våld i nära relation

Beslut

Bordlagt till den 20 mars 2024.
(Axel Darvik).

11. Ärendenummer SLK-2023-00884

Motion av Kristina Bergman Alme (L) om stöd till brottsoffer och anhöriga vid dödliga eller allvarliga våldsbrott

Beslut

Bordlagt till den 20 mars 2024.
(Jenny Broman).

12. Ärendenummer SLK-2023-00728

Motion av Sarah Ullmark (M) om snabbare och enklare handläggning av serveringstillstånd samt översyn av tillsynsavgifter

Beslut

Bordlagt till den 20 mars 2024.
(Axel Josefson).

13. Ärendenummer SLK-2023-00763

Motion av Elisabet Lann (KD), Kalle Bäck (KD), Johanna Holmdahl (KD) och Jörgen Knudtson (KD) om hur Göteborgs Stad ska förhålla sig till AI

Beslut

Bordlagt till den 20 mars 2024.
(Viktoria Tryggvadottir Rolka).

Snabbprotokoll

Sammanträdesdatum: 2024-03-06

Bordlagda ärenden

Förslag till kommunfullmäktige

14. Ärendenummer SLK-2022-01236

Redovisning av uppdrag att anpassa program och planer inom området mänskliga rättigheter till en likvärdig struktur samt att återkomma med förslag på nästa steg gällande långsiktig styrning av området

Beslut

Bifall till yrkande från V, S och MP.
Reservation SD.

15. Ärendenummer SLK-2023-01082

Redovisning av socialnämnd Centrums uppdrag att återkomma med en plan om hur åtgärder i hbtq-planen ska verkställas

Beslut

Bordlagt till den 20 mars 2024.
(Axel Josefson).

16. Ärendenummer SLK-2024-00017

Reviderat investeringsbeslut för genomförande av detaljplan för blandad stadsbebyggelse vid Järnvågsgatan med flera inom stadsdelen Masthugget

Beslut

Bifall till stadsledningskontorets förslag.
Reservation SD.
Yttrande C.

Snabbprotokoll

Sammanträdesdatum: 2024-03-06

Bordlagda ärenden

Förslag till kommunfullmäktige

17. Ärendenummer SLK-2023-00582

Genomförandebeslut Citybuss Norra Älvstranden etapp 1.1 och pendlingscykelbana Norra Älvstranden etapp 1, samt beslut om objektsgenomförandeavtal för Citybuss Norra Älvstranden

Beslut

Bifall till stadsledningskontorets förslag.
Yttrande S, V och MP.

18. Ärendenummer SLK-2023-00089

Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för god ekonomisk hushållning samt resultatreserv och resultatutjämningsreserv

Beslut

Bordlagt till den 20 mars 2024.
(Jonas Attenius).

19. Ärendenummer SLK-2021-01550

Göteborg Stads riktlinje för hantering av ägarstyrda investeringar

Beslut

Bifall till yrkande från S, V och MP (remiss).
Återremissyrkande från M, D, L och KD avslås.
Votering 7–6.
Yttrande C.

Snabbprotokoll

Sammanträdesdatum: 2024-03-06

Bordlagda ärenden

Förslag till kommunfullmäktige

20. Ärendenummer SLK-2023-00438

Samlingsärende inom uppföljning november 2023 - återrapportering av kommunfullmäktiges uppdrag till Göteborgs Stads Parkerings AB, några rapporter samt en lägesbeskrivning

Beslut

Bifall till stadsledningskontorets förslag och tilläggsyrkande från MP, S och V.

Yttrande C.

Yttrande SD.

Yttrande C.

Yttrande M, D och KD.

21. Ärendenummer SLK-2024-00225

Yrkande från SD angående EU:s arbetstidsdirektiv: Ansökan om undantag från arbetstidslagen för röstmottagare vid EU-valet

Beslut

Ärendet återtas.

22. Ärendenummer SLK-2024-00226

Yrkande från SD angående Trafikverkets projekt Ny järnväg Göteborg - Borås

Beslut

Yrkandet från SD avslås.

Votering 12-1.

Reservation SD.

Yttrande M, D, L och KD.

Snabbprotokoll

Sammanträdesdatum: 2024-03-06

Bordlagda ärenden

Förslag till kommunfullmäktige

23. Ärendenummer SLK-2024-00228

**Reviderat yrkande från SD, M och D angående tillståndsvillkorade
parkeringsrutor vid Rådhuset**

Beslut

Yrkandet från SD, M och D avslås.

Votering 9–4.

Bordlagda ärenden

Kommunstyrelsens egna uppdrag

24. Ärendenummer SLK-2024-00067

Val av ombud till årsstämma i Göteborgs Stadshus AB 2024

Beslut

Bifall till stadsledningskontorets förslag.

Ombud: Marina Johansson (S).

Votering 7–5.

Reservation Axel Darvik (L).

Jonas Attenius (S) deltar inte i handläggningen av ärendet på grund av jäv.

Yttrande C.

Yttrande SD.

25. Ärendenummer SLK-2022-00983

Redovisning av uppdrag att i samverkan med akademien utföra en extern utvärdering av stadens arbete för att motverka tystnadskulturer i Göteborgs Stad

Beslut

Bordlagt till den 20 mars 2024.

(Axel Josefson).

26. Ärendenummer SLK-2023-00738

Redovisning av uppdrag att utvärdera kommunstyrelsens trygghetsråd utifrån Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

Beslut

Bifall till stadsledningskontorets förslag.

7–5 i huvudvotering.

Reservation M, D, L och KD.

Reservation SD.

Bordlagda ärenden

Kommunstyrelsens egna uppdrag

27. Ärendenummer SLK-2023-01060

Genomförandebeslut avseende inhyrning av Masthuggskajens förskola

Beslut

Bifall till stadsledningskontorets förslag.

Yttrande SD.

Yttrande M, D, L och KD.

Yttrande S, V och MP.

28. Ärendenummer SLK-2024-00216

Yrkande från SD angående Livsby Livs som är postombud för tusentals hushåll och företag i Utby

Beslut

Yrkandet från SD avslås.

Votering 12–1.

Reservation SD.

Yttrande M, D, L och KD.

29. Ärendenummer SLK-2024-00230

Yrkande från SD angående åtgärder för en ökad trygghet i Rannebergen

Beslut

Yrkandet från SD avslås.

Votering 9–4.

Reservation SD.

Snabbprotokoll

Sammanträdesdatum: 2024-03-06

Bordlagda motioner

30. Ärendenummer SLK-2023-00762

Motion av Pär Gustafsson (L) om att införa en fixartjänst för digitala tjänster för äldre

Beslut

Bordlagt till den 20 mars 2024.

(Axel Darvik).

31. Ärendenummer SLK-2023-00716

Motion av Jessica Blixt (D) om att utöka verksamheten med volontärer i skolan till att omfatta samtliga utbildningsområden

Beslut

Bifall till yrkande från S, V och MP.

Yttrande C.

Snabbprotokoll

Sammanträdesdatum: 2024-03-06

Nya ärenden

Förslag till kommunfullmäktige

32. Ärendenummer SLK-2024-00256

Villkorat kapitaltillskott till AB Liseberg Skår 40:17

Beslut

Bifall till stadsledningskontorets förslag.

Snabbprotokoll

Sammanträdesdatum: 2024-03-06

Anmälningar

33. Ärendenummer SLK-2024-00061

Stadsdirektörens anmälningar

Beslut

Inga anmälningar förekom.

34. Ärendenummer SLK-2024-00025

Inkomna remisser till Göteborgs Stad, 2024

Beslut

Antecknas.

35. Ärendenummer SLK-2024-00026

Inkomna skrivelser och vidtagna åtgärder, 2024

Beslut

Antecknas.

Yttrande

Sverigedemokraterna

2024-03-01

Ärende nr SLK-2024-00067

Yttrande angående – Val av ombud till årsstämma i Göteborgs Stadshus AB 2024

Yttrande

Det är göteborgarna som drabbas när stadens styrande partier agerar i det dolda och sätter demokratin ur spel. Gång efter annan dyker det upp aktiviteter som kan och bör ifrågasättas.

Det är viktigt att alla partier i opposition unisont säger ifrån, kräver att de ansvariga granskas och ställs till svars. Genom att agera tillsammans har vi majoritet och sänder en tydlig signal till de styrande att staden ska styras med öppenhet och ansvarstagande. Detta är avgörande för att bekämpa tystnadskultur och odemokratiskt beteende. Det är hög tid för oss i oppositionen att ta itu med detta och agera för att återupprätta förtroendet för det politiska systemet och skydda demokratiska principer.

Göteborgarna förtjänar en bättre ledning.

Yrkande

L, M, D

2024-03-01

Ärende 24

Yrkande angående – Val av ombud till årsstämma i Göteborgs Stadshus AB 2024

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att komplettera instruktionen för ombudet med samtliga stämmohandlingar från Förvaltnings AB Framtiden
2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att genomföra en extern juridisk granskning av Göteborgs Stadshus AB:s ordförandes roll i förhållande till aktiebolagslagen och styrande dokument.
3. Innan den externa granskningen är genomförd ska följande instruktioner till ombudet för årsstämman i Göteborgs Stadshus AB 2024 gälla:
 - a. (I förekommande fall) Fastställande av bolagsordning och ägardirektiv.
 - b. Bifalla förslaget till fastställande av resultat- och balansräkning samt i förekommande fall koncernresultat- och koncernbalansräkning.
 - c. Bifalla förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.
 - d. Bevilja ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören. Ansvarsfrihet för 2023 ska inte lämnas för ordförande och vice ordförande.
 - e. Fastställa arvoden åt styrelsen, revisorerna och lekmannarevisorerna, med tillämpning av Göteborgs Stads regler för arvoden och ersättningar med dess årsarvoden och gruppindelning för de kommunala bolagen.
 - f. Anteckna Göteborgs kommunfullmäktiges val av styrelseledamöter och suppleanter för dessa.
 - g. Anteckna Göteborgs kommunfullmäktiges val av lekmannarevisorer och suppleanter för dessa.
 - h. Välja revisionsbolag i enlighet med kommunfullmäktiges förslag.

Yrkandet

Vid årsstämman har ombudet från kommunen, tillika ägaren, att ta ställning till om det ska beviljas ansvarsfrihet för det gångna räkenskapsåret. Då det gällande Förvaltnings AB Framtidens affär i Karlastaden råder stora osäkerheter kring vilken information ordförande och vice ordförande i Göteborgs Stadshus AB tagit del och valt att inte föra vidare till styrelsen och/eller VD i Göteborgs Stadshus AB måste ombudets underlag till stämman kompletteras med samtliga stämmohandlingar. En extern granskning behöver även tillsättas för att granska om ordförande i Göteborgs Stadshus AB agerat korrekt i enlighet med sin roll som styrelseordförande. Den externa granskningen behöver genomföras innan vi kan ta ställning till om ordförande kan beviljas ansvarsfrihet. Innan den externa granskningen är genomförd behöver ombudets instruktioner justeras till att ansvarsfrihet inte kan beviljas för ordförande i Göteborgs Stadshus AB.

-

Yttrande

Centerpartiet

Datum 2024-02-19

Ärende nr 9

Yttrande angående val av ombud till årsstämma i Göteborgs Stadshus AB 2024 Stadshus AB 2024

Yttrande

Ansvarsprövningen i Göteborgs kommunala bolag sker på respektive bolags bolagsstämma. Ägaren, Göteborgs stad, utser ombud och ger instruktioner till hur denne ska agera på stämman. Enligt Göteborgs stads riktlinjer är det kommunstyrelsen som beslutar om sådana instruktioner till Stadshus AB, som i sin tur beslutar om ombud och instruktioner i dotterbolagen. Om ett ärende som ska behandlas på stämman som är av principiell beskaffenhet eller annars större vikt ska dock kommunfullmäktige besluta i frågan om ombudsinstruktioner, vilket bland annat framgår i SKRs *Principer för styrning Kommun- och regionägda bolag*.

Mot bakgrund av att styrelsen i Förvaltnings AB Framtiden i december 2023 beslutade att godkänna köp av fastigheter i Karlastaden för upp till 1,1 miljarder kronor och samtidigt uppdra åt VD att slutföra samtliga förhandlingar, anser Centerpartiet att ansvarsprövningen av bolagets styrelse bör föregås av en bedömning av kommunfullmäktige. Lekmannarevisionen kommer att granska affären inför 2025 års bolagsstämma, men eftersom styrelsen tog del av handlingarna och beslutade om affären under 2023 behöver ansvarsprövningen kopplat till detta beslut ske inom ramen för 2024 års bolagsstämma.

Centerpartiets uppfattning är att styrelsen i Framtiden inte hade rätt att besluta om affären för Karlastaden då det är uppenbart att affären, både på grund av dess storlek och konstruktion, är att betrakta som av principiell beskaffenhet eller annars större vikt. Styrelsen har brustit i sin följsamhet i ägardirektiv, där det framgår att det är styrelsens ansvar att göra en bedömning om ett ärende bör lyftas till kommunfullmäktige samt att inhämta Stadshus ABs bedömning om det råder tveksamheter, vilket styrelsen valt att inte göra. Ingen annan än kommunfullmäktige bör göra bedömningen om om exempelvis styrelsen bör nekas ansvarsfrihet eller erhålla en anmärkning för detta.

Mot bakgrund av detta borde det vara uppenbart för kommunstyrelsen att frågan om bolagens ombud och ombudsinstruktioner bör lyftas till kommunfullmäktige detta år, vilket vi uppmanar samtliga ordinarie ledamöter i kommunstyrelsen att göra.

Även om samtliga partier som har ledamöter i Framtiden har möjlighet att göra en egen ansvarsprövning av sina ledamöter när val av dessa ska beslutas på nästa kommunfullmäktige, är det viktigt att den kommunala ansvarsprövningen fungerar som den är tänkt och utgår från kommunfullmäktiges ställningstaganden.

Det vore mycket allvarligt och anmärkningsvärt om kommunstyrelsens ledamöter, som består av samma partier som röstade igenom Framtiden-affären, inte lät kommunfullmäktige ta ställning i bolagens ansvarsprövning. Skulle det ske har kommunfullmäktige först berövats möjligheten att ta ställning till ett principiellt beslut och därefter berövats möjligheten att ta ställning till den efterföljande ansvarsprövningen.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-01-10

Ärendenummer SLK-2024-00067

Handläggare

Jakob Jendeby

Telefon: 031-368 00 07

E-post: jakob.jendeby@stadshuset.goteborg.se

Val av ombud till årsstämma i Göteborgs Stadshus AB 2024

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsen utser ombud att bevaka kommunens rätt och föra kommunens talan vid Göteborgs Stadshus AB:s årsstämma 2024-03-25.
2. Ombudet ges, som generell instruktion, i uppdrag att vid årsstämma 2024 besluta om:
 - a. (I förekommande fall) Fastställande av bolagsordning och ägardirektiv.
 - b. Fastställande av resultat- och balansräkning samt i förekommande fall koncernresultat- och koncernbalansräkning.
 - c. Dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen.
 - d. Ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören.
 - e. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorerna och lekmannarevisorerna, med tillämpning av Göteborgs Stads regler för arvoden och ersättningar med dess årsarvoden och gruppindelning för de kommunala bolagen.
 - f. Anteckna Göteborgs kommunfullmäktiges val av styrelseledamöter och suppleanter för dessa.
 - g. Anteckna Göteborgs kommunfullmäktiges val av lekmannarevisorer och suppleanter för dessa.
 - h. Val av revisionsbolag i enlighet med kommunfullmäktiges förslag.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen ska utse ombud till Göteborgs Stadshus AB:s årsstämma i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning. Ombudet har att bevaka kommunens rätt och föra kommunens talan vid Göteborgs Stadshus AB:s årsstämma 2024-03-25.

Riktlinjerna för ägarstyrning beskriver vilken beslutsnivå som ska utse ombud till stämmorna i Göteborgs Stads direkt och indirekt helägda bolag. Tidplan för bolagens årsstämmor 2024 samt övergripande ansvar för genomförande av stämmorna framgår av Göteborgs Stadshus AB:s handling vid styrelsesammanträde 2023-12-11 § 140.

Bedömning ur ekonomisk, ekologisk och social dimension

Stadsledningskontoret har inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Ärendet

Val av ombud att bevaka kommunens rätt och föra kommunens talan vid Göteborgs Stadshus AB:s årsstämma 2024-03-25.

Beskrivning av ärendet

Av Aktiebolagslagen (2005:551) 7 kapitlet, 3 § framgår att en aktieägare som inte är personligen närvarande vid bolagsstämman får utöva sin rätt vid stämman genom ett ombud med skriftlig, av aktieägaren undertecknad och daterad fullmakt.

Av Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning framgår vilken beslutsnivå som bär ansvar och befogenhet för de olika nivåerna i bolagsstrukturen när det rör årsstämma och val av ombud:

- Kommunstyrelsen utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i Göteborgs Stadshus AB och lämnar instruktion till ombudet.
- Göteborgs Stadshus AB utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i de direktunderställda bolagen samt de regionala bolagen och lämnar instruktion till ombuden.
- Moderbolag utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i dotterbolagen samt lämnar instruktion till ombudet.

Styrelsen för Göteborg Stadshus AB har 2023-12-11 § 140 tagit beslut om tidplan för bolagens årsstämmor 2024, val av ombud samt instruktioner för dessa vid årsstämmor i moderbolag i respektive underkoncern, de interna bolagen, Boplats Göteborg AB och de regionala bolagen. Årsstämmor för bolagen i koncernen ska vara samordnade med Göteborgs Stadshus AB:s årsstämma 2024-03-25.

Stadsledningskontorets bedömning

Av riktlinjerna för ägarstyrning framgår att ägarstyrningen över stadens bolag innebär att den samlade styrningen enligt kommunfullmäktiges beslut genomförs. Som en del av stadens ägarstyrning av bolagen har det av kommunstyrelsen utsedda ombudet att bevaka kommunens rätt och föra kommunens talan vid Göteborgs Stadshus AB:s årsstämma 2024-03-25. Kommunstyrelsens sekretariat förser ombudet med fullmakt.

Göteborgs Stadshus AB tillser att ombudet inför årsstämman fått tillgång till kallelse samt dagordning med därtill hörande handlingar.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB

Organisationsnummer 556537-0888

Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning utgör tillsammans med bolagsordning och detta ägardirektiv underlaget för kommunfullmäktiges styrning av bolaget. Genom ägardirektivet anger kommunfullmäktige ändamålet och den långsiktiga viljeriktningen för bolagets verksamhet samt krav och förväntan på bolaget. Direktivet syftar till att skapa förutsättningar för ett effektivt styrelsearbete, en aktiv ägarstyrning och uppsikt över bolaget.

Ägardirektivet är uppdelat i tre kapitel. **Kapitel 1 och 3** är generella och likalydande för alla av Göteborgs Stad helägda bolag. Av **kapitel 2** framgår direktiv som gäller specifikt för Göteborgs Stadshus AB (Stadshus AB). För delägda bolag gäller villkoren enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Kapitel 1 – Inledande bestämmelser

Innehållet i detta kapitel beskriver förutsättningarna för kommunfullmäktiges samlade styrning av Bolaget.

- § 1 Syftet med stadens ägande av bolag är att dessa, tillsammans med stadens övriga verksamheter, ska skapa nytta för staden, dess boende, besökare och verksamheter samt medverka i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle. Hela staden-nytta och helhetssyn ska genomsyra bolagets verksamhet. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till uppdraget, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.
- § 2 Kommunfullmäktiges samlade styrning av stadens bolag handlar ytterst om att medverka till att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Kommunfullmäktiges budget är det överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads bolag som ska genomföras av Bolaget. Implementeringen av kommunfullmäktiges strategiska målsättningar ska följa vedertagna metoder för strategisk planering, genomförande och uppföljning.
- § 3 Stadens bolag ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete. Alla styrelser ska driva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå målen i Agenda 2030. En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.
- § 4 Bolaget ska utföra sitt uppdrag utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot alla former av diskriminering. Det ska vara föredöme i jämställdhets- och mångfaldsarbetet, arbeta aktivt för en inkluderande kultur samt ha god affärsetik och ett aktivt anti-korrupsionsarbete. För Göteborgs Stad som ägare är det av särskild vikt att Bolaget arbetar för en sund och säker arbetsmiljö, respekt för mänskliga rättigheter samt goda och anständiga arbetsvillkor.

Kommunens medlemmar ska behandlas lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. Oavsett förutsättningar, bakgrund och var i kommunen man bor, ska människor bli värdigt bemötta och få en god och likvärdig service.

- § 5 Bolaget har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverka med andra nämnder och bolagsstyrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförandet av kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.
- § 6 Formellt utövar kommunfullmäktige ägarstyrning genom att utse styrelse och lekmannarevisorer samt genom att fastställa bolagsordning och ägardirektiv för det enskilda bolaget.
- § 7 Göteborgs Stadshus AB har kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för den praktiska ägarstyrningen av Göteborgs Stads bolag med utgångspunkt i sitt ägardirektiv, bolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget och andra styrande dokument samt beslut fattade av kommunstyrelsen på delegation av kommunfullmäktige.
- § 8 Roll- och ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i Göteborgs Stads bolagsstruktur framgår av Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Kapitel 2 – Specifikt för Göteborgs Stadshus AB

Innehållet i detta kapitel beskriver ändamålet med bolagets verksamhet och kommunfullmäktiges uppdrag till bolaget.

Det kommunala ändamålet

- § 1 Ändamålet med Stadshus AB är att främja kommunfullmäktiges ägarstyrning av bolagen i koncernen. Stadshus AB bidrar till kommunfullmäktiges förutsättningar att besluta i frågor som rör bolagen och medverkar till att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Stadshus AB ansvarar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen och ger kommunfullmäktige förutsättningar att utveckla ägarstyrningen.

Bolaget som en del av Stadens organisation

- § 2 Stadshus AB är koncernmoderbolag och äger stadens aktier i de direktunderställda samt de regionala bolagen. Stadsdirektören är tillika vd för Stadshus AB.

Bolagets uppdrag

- § 3 Stadshus AB utövar stadens ägarroll i de direktunderställda bolagen, samt de regionala bolagen, genom att utveckla formerna för ägarstyrning, finansiell samordning, ägardialoger samt ägarstöd. Den av kommunfullmäktige beslutade ”Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning” utgör tillsammans med detta ägardirektiv och bolagsordningen grunden för verksamheten i Stadshus AB.
- § 4 Stadshus AB ska främja öppenhet och transparens inom bolagssektorn.

Ägarstyrning

- § 5 Stadshus AB följer aktivt upp de direktunderställda bolagens verksamhet. Rollen som aktiv ägare innebär att löpande utvärdera bolagens verksamhet och verksamhetsform.

Stadshus AB ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.

- § 6 Stadshus AB redovisar som en del i den löpande uppföljningen av bolagen kontinuerligt väsentlig och strategisk information till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, vilket inkluderar de tillfällen Stadshus AB tillfrågats om ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt av dotterbolagen.
- § 7 Stadshus AB ska stödja kommunstyrelsen i dess uppdrag att fullfölja uppsiktsplikten över stadens bolag.
- § 8 Stadshus AB ska i samverkan med kommunstyrelsen och berört bolag utarbeta förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för de direktunderställda bolagen samt yttra sig över förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för dotterdotterbolag, inför kommunfullmäktiges ställningstagande.
- § 9 Stadshus AB yttrar sig över förslag till aktieägaravtal, ägardirektiv och bolagsordningar för övriga delägda bolag, vilka ska fastställas av kommunfullmäktige.
- § 10 Stadshus AB planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med de direktunderställda bolagen. Ägardialogerna ska ske med utgångspunkt från strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- § 11 Stadshus AB ansvarar för att samla in protokollen från de direktunderställda bolagens årliga styrelseutvärdering och rapportera dessa vidare till kommunstyrelsen.
- § 12 Former för ägarstyrning i de regionala bolagen beslutas i samråd mellan ägarkommunerna. Stadens utgångspunkter anges i Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.
- § 13 Stadshus AB planerar och genomför, en eller flera gånger per år, ägarråd med övriga delägare i de regionala bolagen. Ägarrådet ska vara ett forum för samråd mellan ägarna till bolaget. I ägarrådet ska en diskussion föras om bolagets framtida inriktning utifrån ägarnas samlade kravbild och intresse. Resultat från ägarråden ska redovisas skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- § 14 Stadshus AB utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i de direktunderställda bolagen samt de regionala bolagen och lämnar instruktion till ombuden.

Finansiell samordning

- § 15 Stadshus AB upprättar koncernbokslut för bolagskoncernen samt lämnar uppföljningsrapporter på strategisk nivå med utgångspunkt från rapporteringen från de direktunderställda bolagen och de regionala bolagen.
- § 16 Stadshus AB ansvarar för att bolagskoncernens samlade skatteposition i första hand skapas hos koncernmoderbolaget.

§ 17 Stadshus AB lämnar förslag till kommunstyrelsen om koncernens ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.

Ägarstöd

§ 18 Stadshus AB ansvarar för planering och genomförande av insatser som syftar till att höja bolagsstyrelsernas generella kompetens.

§ 19 Stadshus AB ger kompetensstöd inom koncerngemensamma frågor som exempelvis ekonomi, HR och juridik.

§ 20 Stadshus AB kan utforma, i överensstämmelse med Göteborgs Stads riktlinje för styrande dokument, gemensamma styrande dokument för bolagskoncernen.

§ 21 Stadshus AB bereder förslag från direktunderställda bolag, inklusive de regionala bolagen, till kommunfullmäktige att godkänna ledamöter utan partipolitisk beteckning i bolagsstyrelse.

Omvärlds- och intressebevakning i Bryssel

§ 22 Stadshus AB ansvarar för filialen Gothenburg European Office (GEO). GEO:s huvudsakliga uppgift är att i bred samverkan inom Göteborgs Stad samt med andra aktörer, bedriva omvärlds- och intressebevakning i Bryssel gentemot Europeiska Unionens institutioner och övriga institutioner, organ, nätverk och organisationer verksamma i Europa.

Frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

§ 23 Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska i god tid lämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska kommunstyrelsen tillfrågas.

§ 24 Exempel på frågor där kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas är (uppräknningen är inte uttömmande):

- a. Ändring av aktiekapitalet
- b. Beslut om kapitalisering, som inte omfattas av uppdraget om finansiell samordning, av bolag som inte i särskild ordning delegerats till Stadshus AB eller kommunstyrelsen.
- c. Fusion eller likvidering av bolag
- d. Förvärv, bildande eller avyttring av bolag oavsett värde
- e. Förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i delägda bolag, om kommunfullmäktiges godkännande är befogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheter i övrigt
- f. Bildandet av stiftelse
- g. Strategiska investeringar som innebär ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde
- h. Beslut som väsentligt påverkar bolagets, koncernens eller stadens ekonomi eller medför annan risk (t.ex. större investeringar eller avyttringar av tillgångar).

§ 25 Stadshus AB yttrar sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt från de direktunderställda respektive dotterdotterbolagen som ska till kommunfullmäktige för ställningstagande.

Kapitel 3 – Generella bestämmelser

Innehållet i detta kapitel beskriver generella skyldigheter för Göteborgs Stads helägda bolag. Vad som gäller de delägda bolagen beslutas i samråd med övriga delägare.

- § 1 Ändring av bolagsordning beslutas av kommunfullmäktige.
- § 2 Bolaget ska varje år upprätta och anta en arbetsordning för styrelsens arbete jämte instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktion avseende ekonomisk rapportering till styrelsen.
- § 3 Samtliga kallelser inklusive dagordningar, handlingar och protokoll i bolagets styrelse ska finnas tillgängliga på stadens hemsida. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av Bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt granska Bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som begärs, om inte informationen omfattas av sekretess. Om informationen om verksamheten är sekretessbelagd måste alternativa sätt att överlämna informationen övervägas.
- § 4 Bolaget ansvarar för att rapportera väsentliga händelser i verksamheten till sitt moderbolag och kommunstyrelsen. Bolaget har alltid utöver den löpande rapporteringen ett ansvar att på eget initiativ informera om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.
- § 5 Bolaget är skyldigt att tidigt anmäla misstankar om allvarliga oegentligheter i bolagets verksamhet till stadsrevisionen
- § 6 Bolaget ska i sin verksamhet samverka med stadens övriga nämnder och bolag i syfte att främja det som är mest ändamålsenligt utifrån ett hela staden perspektiv, med beaktande av krav i kommunallagen och aktiebolagslagen samt annan lag och författning. Bolaget har ett ansvar för att samråda med, och aktivt söka samverka med, andra nämnder och styrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra.
- § 7 Allmänhetens intresse av insyn i stadens bolag tillgodoses genom att offentlighetsprincipen omfattar bolaget.
- § 8 Kommunfullmäktigeledamot har rätt att närvara vid bolagsstämmor i direkt och indirekt helägda bolag samt har rätt att, inom ramen för den upplysningsplikt som åligger bolagsstyrelsen och verkställande direktören, ställa frågor.
- § 9 Som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt, och som grund för kommunstyrelsens beslut, ska bolagsstyrelsen och verkställande direktören i samband med årsrapportens upprättande redovisa och yttra sig om den verksamhet som bolaget har bedrivit under kalenderåret bedöms ha varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna i enlighet med § 3 i bolagsordningen.
- § 10 Bolagsstyrelsen ska årligen utvärdera sitt eget styrelsearbete. Utvärderingen ska minst omfatta:
- om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter
 - om styrelsens arbetsformer fungerar

- c. om styrelsen är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning.

Om bolagsstyrelsen kommer fram till att det finns brister som behöver åtgärdas ska bolagsstyrelsen åtgärda dessa. Utvärderingen, dock ej innehållet, ska protokollföras samt skickas till bolagets moderbolag. Stadshus AB svarar för att samla in protokollen samt rapportera vidare till kommunstyrelsen.

- § 11 Bolagsstyrelsen ska varje år utvärdera verkställande direktörens insatser, endast styrelseledamöter och suppleanter närvarar vid utvärderingen.
- § 12 Tvister mellan direkt och indirekt helägda bolag samt mellan nämnd och bolagsstyrelse i helägt bolag avgörs enligt särskild ordning, vilken framgår av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslutade delegation.

Personuppgifter

- § 13 Bolagsstyrelsen är personuppgiftsansvarig för de behandlingar av personuppgifter som sker i Bolagets verksamhet.

Arbetsgivarfrågor

- § 14 Bolaget ska som arbetsgivare följa Göteborgs Stads arbetsgivarpolitiska inriktning samt utvecklingen inom området. Stadshus AB ska samråda med kommunstyrelsen inför viktigare beslut i arbetsgivarfrågor av principiell strategisk betydelse. Stadshus AB ska säkerställa att väsentlig information i arbetsgivarfrågor återförs till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Arbetstagarrepresentation i styrelsen

- § 15 Lagen om styrelserepresentation för de privatanställda gäller även av staden ägda bolag så länge dessa uppfyller kraven för lagens tillämpning. Lokal arbetstagarorganisation fattar beslut om inrättande av styrelserepresentation och bolagsstyrelsen ska skriftligen underrättas om sådant beslut.
- § 16 Varje bolagsstyrelse bör söka en överenskommelse med de lokala fackliga organisationerna som innebär att de fackliga organisationerna avstår från formella styrelseposter och istället ges möjlighet att närvara med yttranderätt och förslagsrätt vid sammanträden. Om lokal arbetstagarorganisation fattar beslut om inrättande av formell styrelserepresentation kan bolaget begära undantag från lagen hos Nämnden för Styrelserepresentationsfrågor.

Giltighet

- § 17 Detta ägardirektiv ska för att äga giltighet beslutas av kommunfullmäktige och därefter antas på bolagsstämman.

Bolagsordning för Göteborgs Stadshus AB (556537-0888)

§ 1 Firma

Bolagets firma är Göteborgs Stadshus AB (privat).

§ 2 Säte

Bolagets styrelse ska ha sitt säte i Göteborg.

§ 3 Verksamhetsändamål

Göteborgs Stadshus AB utgör moderbolag för stadens hel- och delägda bolag.

Ändamålet med Stadshus AB är att främja kommunfullmäktiges ägarstyrning av bolagen i koncernen. Stadshus AB bidrar till kommunfullmäktiges förutsättningar att besluta i frågor som rör bolagen och medverkar till att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Stadshus AB ansvarar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen och ger kommunfullmäktige förutsättningar att utveckla ägarstyrningen.

Bolagets verksamhet ska inte ha till syfte att bereda vinst åt aktieägarna. Bolaget ska följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen och lokaliseringsprincipen, att kommunmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskild och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla aktieägarna.

§ 4 Verksamhetsföremål

Bolaget ska direkt och genom innehav av aktier eller andelar i andra företag bedriva och utveckla verksamheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens område eller dess invånare. Bolaget ska också ha till föremål att äga, förvalta, köpa och sälja aktier och andelar och fast egendom samt att bedriva därmed förenlig verksamhet.

§ 5 Aktiekapital

Aktiekapitalet utgör lägst 400 000 000 kronor och högst 1 600 000 000 kronor.

§ 6 Antal aktier

Antalet aktier i bolaget utgör lägst 400 000 och högst 1 600 000.

§ 7 Styrelsen

Bolagets styrelse skall bestå av lägst sju (7) och högst nio (9) ledamöter, med lägst en (1) och högst tre (3) suppleanter. Ledamöter och suppleanter väljs årligen av kommunfullmäktige i Göteborg för tiden intill slutet av den första årsstämma som hålls efter det år då styrelseledamoten utsågs.

§ 8 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en eller två revisorer, med

lika många suppleanter. Samtliga ska vara auktoriserade revisorer. Istället för revisor/er och revisorssuppleant/er får även ett eller två registrerade revisionsbolag utses.

Revisionsuppdraget gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

§ 9 Lekmannarevisorer

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisorer ska Göteborgs kommunfullmäktige utse högst två lekmannarevisorer med lika många suppleanter.

§ 10 Kallelse till bolagsstämma

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom brev till aktieägarna tidigast fyra och senast två veckor före stämman.

§ 11 Närvaro- och yttranderätt

Ledamöter och ersättare i Göteborgs kommunfullmäktige och kommunstyrelse ska ha rätt att närvara och yttra sig vid bolagsstämma samt ha rätt att, inom ramen för den upplysningsplikt som åligger bolagsstyrelse och verkställande direktör, ställa frågor.

§ 12 Ärenden på årsstämma

Årsstämma ska hållas inom sex månader efter utgången av varje räkenskapsår. Därvid ska följande ärenden förekomma:

1. Stämmans öppnande.
2. Val av ordförande vid stämman.
3. Upprättande och godkännande av röstlängd.
4. Val av en eller två justeringsmän.
5. Godkännande av dagordning.
6. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad.
7. Framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen, samt i förekommande fall, koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen.
8. Framläggande av lekmannarevisorernas granskningsrapport.
9. Beslut om
 - a. Fastställande av resultat- och balansräkning, samt i förekommande fall, koncernresultat- och koncernbalansräkning.
 - b. Dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen samt
 - c. Ansvarsfrihet för styrelseledamöter och verkställande direktör.
10. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorerna och lekmannarevisorerna.
11. Anmälan av Göteborgs kommunfullmäktiges val av styrelseledamöter och styrelsesuppleanter. Anmälan av Göteborgs kommunfullmäktiges val av lekmannarevisorer och lekmannarevisorssuppleanter.
12. När så erfordras, val av revisorer och revisorssuppleanter.
13. Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.
14. Årsstämmans avslutande.

§ 13 Kommunstyrelsens inspektionsrätt

Göteborgs kommunstyrelse har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper och i övrigt informera sig om bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån hinder ej möter på grund av lagreglerad sekretess.

§ 14 Kommunfullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska bereda Göteborgs kommunfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.

§ 15 Ändring av bolagsordningen

Ändring i denna bolagsordnings §§ 3, 4, 7, 9 och 14 får inte göras utan godkännande av Göteborgs kommunfullmäktige.

§ 16 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska omfatta tiden 1 januari – 31 december.

Göteborgs
Stad

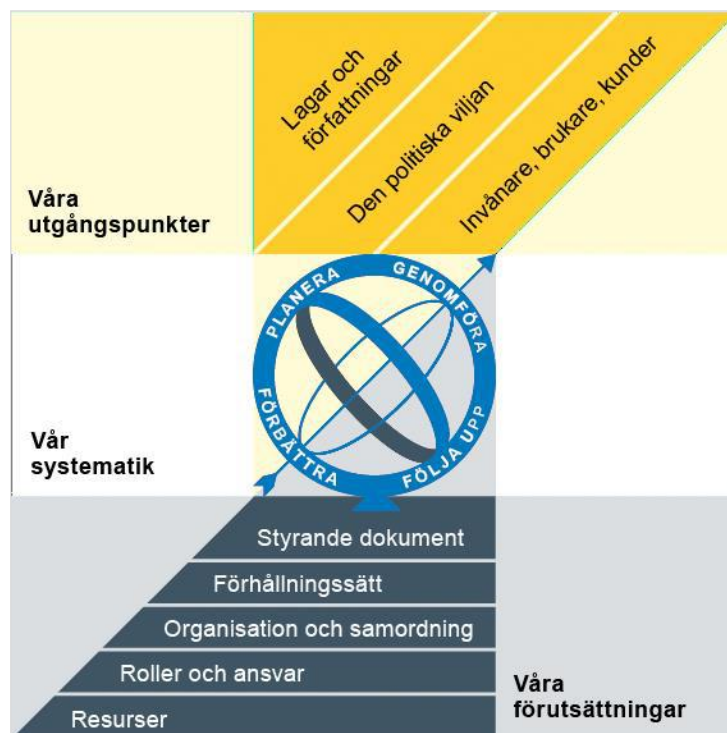
Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

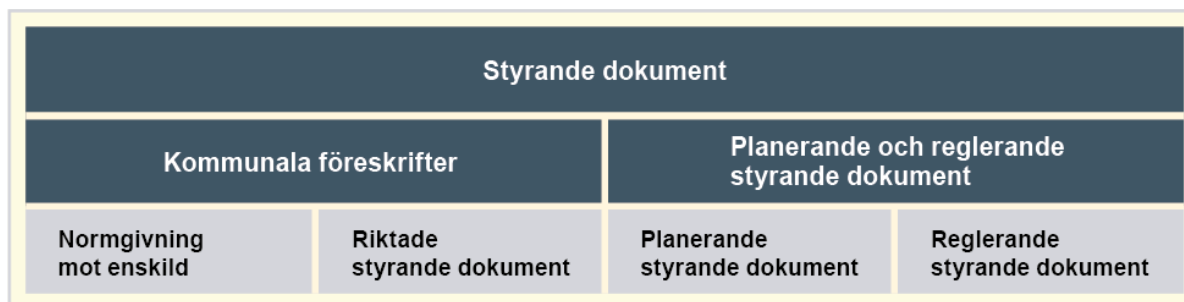

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Dokumentnamn: Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning			
Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller för: Stadens bolagsstyrelser	Diarienummer: 0119/22	Datum och paragraf för beslutet: 2023-02-23 §23
Dokumentsort: Riktlinje	Giltighetstid: Tills vidare	Senast reviderad: 2023-02-23	Dokumentansvarig: Avdelningschef Ärende och utredning, stadsledningskontoret

Innehåll

Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning	3
1 Inledning	3
2 Ägarstyrning	3
3 Roll- och ansvarsfördelning.....	4
3.1 Kommunfullmäktige.....	4
3.2 Kommunstyrelsen.....	4
3.3 Göteborgs Stadshus AB	5
3.4 Moderbolag	6
3.5 Dotterbolag.....	6
3.6 Delägda bolag	7
3.7 Giltighet.....	7

Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning

1 Inledning

Göteborgs Stads bolag skapar tillsammans med stadens övriga verksamheter nytta för boende, besökare och verksamheter i staden, samt medverkar i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle.

Viktiga skäl för Göteborgs Stad att äga bolag är att avgränsa den kommersiella verksamheten från den skattefinansierade, möjliggöra ett marknadsmässigt beteende i en konkurrensutsatt situation, tydliggöra styrelsernas ansvar och befogenhet enligt aktiebolagslagen samt att det är lagkrav att viss typ av verksamhet ska bedrivas i bolagsform. Flera av bolagen agerar på en konkurrensutsatt marknad med stöd av speciallagstiftning som kräver ett agerande på affärsmässiga grunder.

2 Ägarstyrning och former för ägarstyrning

Ägarstyrningen över stadens bolag innebär att den samlade styrningen enligt kommunfullmäktiges beslut genomförs. Det förutsätts ske genom en aktiv och närvarande dialog och ett konstruktivt arbetssätt, såväl mellan kommunstyrelsen och Göteborgs Stadshus AB, som mellan Göteborgs Stadshus AB och dess dotterbolag, samt i underkoncerner mellan moderbolag och dotterbolag. Ägarstyrningens former som beskrivs i dessa riktlinjer syftar till att främja kommunfullmäktiges ägarstyrning.

Bolagen i staden är organiserade i en koncern med koncernmoderbolag, moderbolag och dotterbolag. Staden - vars ägande utövas genom kommunfullmäktige - är direktägare av Göteborgs Stadshus AB, nedan benämnt Stadshus AB, som i sin tur äger dotterbolag. Stadshus AB äger dotterbolag i form av direktunderställda bolag samt stadens del av de regionala bolagen. De direktunderställda bolagen utgörs av moderbolag i underkoncerner och stadshuskoncernens interna bolag. Stadshus AB utövar stadens ägarroll i dessa bolag. De dotterbolag som ägs av Stadshus AB är moderbolag i underkoncerner där moderbolagen äger dotterbolag som i förekommande fall är ägare av dotterdotterbolag i en hierarkisk struktur.

De verksamhetsdrivande bolagen har, utöver dessa Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, ett bolagsspecifikt ägardirektiv som är beslutat av kommunfullmäktige och som definierar ägarens krav och förväntningar på bolaget inom ramen för bolagets verksamhet.

Bolagens verksamhet regleras främst av kommunallagen och aktiebolagslagen, men även annan lagstiftning styr verksamheten. Genom respektive bolagsordning knyts bolagen till sitt kommunala ändamål och binds till de kommunalrättsliga principer som utgör ramen för verksamheten.

Några av stadens bolag ägs tillsammans med andra kommuner och intressenter. Former för ägarstyrning i de regionala bolagen beslutas i samråd mellan ägarkommunerna. Stadens utgångspunkter anges i dessa Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

I uppdraget att företräda ägaren ingår att tydliggöra ägarens mål med verksamheten och att stödja bolagen i genomförandet. I Stadshus AB:s och moderbolagens uppdrag ligger även att återföra väsentlig information till ägaren och att ta initiativ till ändrad inriktning i bolagens uppdrag.

Kommunfullmäktige utser på förslag av valberedningen, som huvudsaklig ordning partipolitiskt förtroendevalda ledamöter och suppleanter i bolagens styrelser. I vissa styrelser utses ledamöter och suppleanter utan partipolitisk beteckning. Om så sker ska

moderbolagets styrelse säkerställa sitt politiska ansvarstagande gentemot kommunfullmäktige för verksamheten i dotterbolaget.

3 Roll- och ansvarsfördelning

Nedan beskrivs roll- och ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i Göteborgs Stads bolagsstruktur.

3.1 Kommunfullmäktige

- § 1 Äger samtliga aktier i Göteborgs Stadshus AB.
- § 2 Fastställer det kommunala ändamålet med verksamheten i respektive bolag och beslutar om riktlinjer, bolagsordning, ägardirektiv och andra styrande dokument som krävs för kommunfullmäktiges samlade styrning såsom till exempel beslut om stadens budget.
- § 3 Beslutar om övergripande ekonomiska förutsättningar för stadens bolag.
- § 4 Beslutar på förslag av kommunstyrelsen om nödvändiga åtgärder hos bolag som agerat i strid med det fastställda kommunala ändamålet eller utanför de kommunala befogenheterna.
- § 5 Utser ledamöter och suppleanter i bolagsstyrelser samt lekmannarevisorer med suppleanter.
- § 6 Uppdrar åt revisorskollegiet att upphandla revisionstjänster åt stadens bolag.
- § 7 Tar ställning till ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

3.2 Kommunstyrelsen

- § 1 Ansvarar för uppsikt över stadens bolag enligt kommunallagen.
- § 2 Bereder och yttrar sig över bolagsfrågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige för beslut enligt kommunallagen.
- § 3 Prövar årligen om den verksamhet som bedrivits av helägda och delägda bolag under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om kommunstyrelsen finner att så inte är fallet ska den lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder.
- § 4 Utarbetar förslag till ägardirektiv för Stadshus AB, i samverkan med Stadshus AB, samt yttrar sig över förslag om ägardirektiv för övriga bolag.
- § 5 Tar initiativ i frågor av hela staden-karaktär i syfte att samordna stadens verksamhet.
- § 6 Beslutar om vilka kriterier som ska ligga till grund för arvodesberedningens gruppindelning för styrelsearvoden.
- § 7 Planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med Stadshus AB med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, analys och slutsatser från genomförda ägardialoger, viktiga policyfrågor samt övriga frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- § 8 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i Stadshus AB och lämnar instruktion till ombudet.
- § 9 Beslutar på förslag från Stadshus AB om ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.

3.3 Göteborgs Stadshus AB

- § 1 Äger stadens aktier i de direktunderställda samt de regionala bolagen.
- § 2 Ska främja kommunfullmäktiges ägarstyrning av bolagen i koncernen med utgångspunkt i detta dokument, i sitt ägardirektiv, bolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges beslut samt beslut fattade av kommunstyrelsen på delegation av kommunfullmäktige. Stadshus ansvarar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom bolagskoncernen.
- § 3 Ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom koncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av de direktunderställda bolagen.
- § 4 Ska i rollen som aktiv ägare stödja kommunstyrelsen i dess uppdrag att fullfölja uppsiktsplikten över stadens bolag.
- § 5 Ansvarar för och redovisar väsentlig och strategisk information från den löpande uppföljningen av de direktunderställda och de regionala bolagen till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige, vilket inkluderar de tillfällen Stadshus AB tillfrågats om ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- § 6 Planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med de direktunderställda bolagen med utgångspunkt från en strategisk nivå och med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- § 7 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i de direktunderställda bolagen samt de regionala bolagen och lämnar instruktion till ombuden.
- § 8 Utarbetar förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för de direktunderställda bolagen, i samverkan med berört bolag och kommunstyrelsen, samt yttrar sig över förslag till ägardirektiv och bolagsordningar för dotterdotterbolag inför kommunfullmäktiges fastställande.
- § 9 Yttrar sig över förslag till aktieägaravtal, ägardirektiv och bolagsordningar för delägda bolag, vilka ska fastställas av kommunfullmäktige.
- § 10 Ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska kommunstyrelsen tillfrågas.
- § 11 Yttrar sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt från de direktunderställda respektive dotterdotterbolagen som ska till kommunfullmäktige för ställningstagande.
- § 12 Upprättar koncernbokslut för bolagskoncernen samt lämnar uppföljningsrapporter på strategisk nivå med utgångspunkt från rapporteringen från de direktunderställda bolagen och de regionala bolagen.
- § 13 Ansvarar för att bolagskoncernens samlade skatteposition i första hand skapas hos koncernmoderbolaget.
- § 14 Lämnar förslag till kommunstyrelsen om koncernens ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut.
- § 15 Bereder förslag till kommunfullmäktige att godkänna ledamöter utan partipolitisk beteckning i direktunderställda bolag.

3.4 Moderbolag

- § 1 Äger stadens aktier i dotterbolagen inom moderbolagets underkoncern.
- § 2 Har kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för ägarstyrningen av dotterbolagen i underkoncernen med utgångspunkt i detta dokument, i sitt ägardirektiv, dotterbolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, samt beslut fattade av kommunstyrelsen eller Stadshus AB på delegation av kommunfullmäktige. Ägarstyrningen ska utgå från ett hela staden perspektiv vilket innebär ansvar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom underkoncernen.
- § 3 Ska identifiera möjligheter till samordning och effektivisering av olika slag inom underkoncernen, samt, i samverkan med berörda bolag, ta initiativ till förändringar av dotterbolagen.
- § 4 Ansvarar för och redovisar väsentlig och strategisk information från den löpande uppföljningen av dotterbolagen till Stadshus AB, vilket inkluderar de tillfällen moderbolaget tillfrågats om ärenden av principiell karaktär.
- § 5 Planerar och genomför kontinuerligt ägardialog med dotterbolagen med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. Redovisning av ägardialogerna ska ske skriftligt till Stadshus AB.
- § 6 Är rapporterande enhet till kommunstyrelsen, kommunfullmäktige respektive till Stadshus AB för samtliga dotterbolag i underkoncernen.
- § 7 Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i dotterbolagen samt lämnar instruktion till ombudet.
- § 8 Beslutar om underkoncernens ekonomiska justeringar i anslutning till årsbokslut enligt beslut från kommunstyrelsen.
- § 9 Utarbetar förslag till ägardirektiv för helägda dotterbolag, som ska fastställas av kommunfullmäktige. Förslag ska utarbetas i samråd med Stadshus AB och berört dotterbolag.
- § 10 Ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska Stadshus AB tillfrågas.
- § 11 Yttrar sig över dotterbolagens resp dotterdotterbolagens ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska överlämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande.
- § 12 Bereder förslag till kommunfullmäktige att godkänna ledamöter utan partipolitisk beteckning i dotterbolag. I de fall kommunfullmäktige utser ledamöter utan partipolitisk beteckning ska moderbolaget kontinuerligt utvärdera och pröva ändamålsenligheten med sådan styrelsesammansättning. Resultatet av utvärderingen ska tillställas Stadshus AB.

3.5 Dotterbolag

- § 1 Ansvarar för genomförande av verksamheten med utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv för bolaget, kommunfullmäktiges budget samt övriga styrande dokument.
- § 2 Medverkar i ägardialog och i den samverkan och samordning i övrigt som moderbolaget tar initiativ till.
- § 3 Ansvarar för att lyfta ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet, ska moderbolaget tillfrågas.

- § 4 Yttrar sig över dotterbolagens ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt som ska överlämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande.
- § 5 Bolag som i formell mening är moderbolag utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i sina dotterbolag samt lämnar instruktion till ombudet.

3.6 Delägda bolag

- § 6 För de av staden delägda bolag ska, med beaktande av kommunallagen samt aktiebolagslagen, så långt möjligt stadens inflytande som delägare säkerställas i aktieägaravtal och ägardirektiv. Formerna för hur ägandet ska utövas och hur ägardialogen ska genomföras med de delägda bolagen ska regleras i respektive aktieägaravtal (eller motsvarande) för bolaget.
- § 7 Former för ägarstyrning av de minoritetsägda bolagen regleras av kommunfullmäktige i särskild ordning.

3.7 Giltighet

- § 1 Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning ska för att äga giltighet beslutas av kommunfullmäktige och därefter antas på resp bolags bolagsstämma.

Förvaltningsrätten i Göteborg
Box 53197
400 15 Göteborg

Göteborgs Stads yttrande i förvaltningsrättens mål nr 2557-24, laglighetsprövning

Göteborgs Stads inställning

Göteborgs Stad anser att överklagandet ska avslås.

Rättslig reglering

Enligt 13 kap. 8 § första stycket KL ska ett överklagat beslut upphävas om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen eller regionen,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Skälen för Göteborgs Stads inställning

Klaganden anser att kommunstyrelsens beslut ska upphävas eftersom principiella frågor eller frågor av större vikt kan komma att avhandlas på årsstämman och då borde beslutet om instruktion till ombudet också vara av principiell karaktär och/eller större vikt.

Klaganden anser att det nu överklagade beslutet borde ha fattats av fullmäktige. Till stöd för sin inställning hänvisar klaganden till Sveriges Kommuner och Regioners Principer för styrning, Kommun och regionägda bolag.

Göteborgs Stad uppfattar att klaganden är av uppfattningen att det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det. Som stöd har klaganden hänvisat till SKR:s skrivelse Principer för styrning. Den skrivelsen tar sin utgångspunkt i vad som ska hända efter det att ett principiellt ärende varit föremål för ställningstagande i kommunfullmäktige. SKR menar att fullmäktiges ställningstagande är ett direktiv från ägaren (ägardirektiv) som därefter beslutas på en bolagsstämma för att få verkan för bolaget. I Göteborgs Stad tillämpas inte denna process då ett beslut i kommunfullmäktige får direkt verkan för bolaget eftersom kommunfullmäktige representerar 100% av ägandet. Efter kommunfullmäktige fastställt bolagsordning, ägardirektiv och riktlinje för ägarstyrning beslutar bolagsstämman om att anta bolagsordning, bolagets ägardirektiv och riktlinjen för ägarstyrning, vilka binder bolaget till alla kommunfullmäktiges beslut som tydligt riktas till bolaget. Dessutom finns det i bolagsordningen inskrivet att bolaget ska bereda möjlighet till Göteborgs kommunfullmäktige att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av större vikt fattas.

Mot denna bakgrund bedöms inte beslutet att utse ett ombud som ska företräda ägaren och ge ombudet instruktioner till bolagsstämman vara av sådan principiell beskaffenhet att det inte skulle vara möjligt att överlåta till kommunstyrelsen att besluta om detta. Mot denna bakgrund har kommunstyrelsen varit behörig att fatta det nu överklagade beslutet och det saknas därför skäl att upphäva beslutet.